

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
האזינו תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

שְׁקָלִים פֶּרֶק א

א. בְּאֶחָד בַּאֲדָר מַשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים וְעַל הַכִּלְאַיִם. בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בּוֹ קוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה בַּכְּרַכִּין, וּמְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הָרְחוֹבוֹת וְאֶת מְקוָאוֹת הַמַּיִם, וְעוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הָרַבִּים, וּמְצַיְּנִין אֶת הַקְּבָרוֹת, וְיוֹצְאִין אַף־עַל הַכִּלְאַיִם: ב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין לִפְנֵיהֶם. מִשֶּׁרַבּוּ עוֹבְרֵי עֲבֵרָה, הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין עַל הַדְּרָכִים, הִתְקִינוּ שֶׁיְּהוּ מַפְקִירִין כָּל הַשָּׂדֶה כֻּלָּהּ: ג. בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ, שֻׁלְחָנוֹת הָיוּ יוֹשְׁבִין בַּמְּדִינָה. בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה, יָשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ. מִשֶּׁיָּשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ, הִתְחִילוּ לְמַשְׁכֵּן. אֶת מִי מְמַשְׁכְּנִין - לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים, גֵּרִים וַעֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִים, אֲבָל לֹא נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים. כָּל קָטָן שֶׁהִתְחִיל אָבִיו לִשְׁקֹל עַל יָדוֹ, שׁוּב אֵינוֹ פּוֹסֵק. וְאֵין מְמַשְׁכְּנִין אֶת הַכֹּהֲנִים מִפְּנֵי דַרְכֵי־שָׁלוֹם: ד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: הֵעִיד בֶּן בּוּכְרִי בְּיַבְנֶה, כָּל כֹּהֵן שֶׁשּׁוֹקֵל - אֵינוֹ חוֹטֵא. אָמַר לוֹ רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: לֹא כִי, אֶלָּא כָּל כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ שׁוֹקֵל - חוֹטֵא, אֶלָּא שֶׁהַכֹּהֲנִים דּוֹרְשִׁים מִקְרָא זֶה לְעַצְמָן, (וַיִּקְרָא ו) "וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל". הוֹאִיל וְעָמַר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם־הַפָּנִים שֶׁלָּנוּ, הֵיאָךְ נֶאֱכָלִים: ה. אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ, אֵין מְמַשְׁכְּנִין נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים, אִם שָׁקְלוּ - מְקַבְּלִין מִיָּדָן. הַנָּכְרִי וְהַכּוּתִי שֶׁשָּׁקְלוּ - אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. וְאֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן קִנֵּי זָבִין וְקִנֵּי זָבוֹת וְקִנֵּי יוֹלְדוֹת, וְחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת. אֲבָל נְדָרִים וּנְדָבוֹת - מְקַבְּלִין מִיָּדָן. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁנִּדָּר וְנִדָּב - מְקַבְּלִין מִיָּדָן. כָּל שֶׁאֵין נִדָּר וְנִדָּב - אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. וְכֵן הוּא מְפֹרָשׁ עַל־יְדֵי עֶזְרָא, שֶׁנֶּאֱמַר: (עזרא ד) "לֹא לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ": ו. וְאֵלּוּ שֶׁחַיָּבִין בַּקָּלְבּוֹן, לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים וְגֵרִים וַעֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִים, אֲבָל לֹא כֹּהֲנִים וְנָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים. הַשּׁוֹקֵל עַל־יְדֵי כֹּהֵן, עַל־יְדֵי אִשָּׁה, עַל־יְדֵי עֶבֶד, עַל־יְדֵי קָטָן - פָּטוּר. וְאִם שָׁקַל עַל יָדוֹ וְעַל יַד חֲבֵרוֹ - חַיָּב בְּקָלְבּוֹן אֶחָד. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: שְׁנֵי קָלְבּוֹנוֹת. הַנּוֹתֵן סֶלַע וְנוֹטֵל שֶׁקֶל - חַיָּב שְׁנֵי קָלְבּוֹנוֹת: ז. הַשּׁוֹקֵל עַל־יְדֵי עָנִי, וְעַל־יְדֵי שְׁכֵנוֹ, וְעַל־יְדֵי בֶּן עִירוֹ - פָּטוּר. וְאִם הִלְוָם - חַיָּב. הָאַחִין וְהַשֻּׁתָּפִין שֶׁחַיָּבִין בַּקָּלְבּוֹן - פְּטוּרִין מִמַּעֲשַׂר בְּהֵמָה. וּכְשֶׁחַיָּבִין בְּמַעֲשַׂר בְּהֵמָה - פְּטוּרִין מִן הַקָּלְבּוֹן. וְכַמָּה הוּא קָלְבּוֹן? מָעָה כֶּסֶף. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: חֲצִי:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ב

א. מְצָרְפִין שְׁקָלִים לְדַרְכּוֹנוֹת מִפְּנֵי מְשׁוֹי הַדֶּרֶךְ. כְּשֵׁם שֶׁהָיוּ שׁוֹפָרוֹת בַּמִּקְדָּשׁ, כָּךְ הָיוּ שׁוֹפָרוֹת בַּמְּדִינָה. בְּנֵי הָעִיר שֶׁשָּׁלְחוּ אֶת שְׁקָלֵיהֶן וְנִגְנְבוּ אוֹ

שֶׁאָבְדוּ, אִם נִתְרְמָה הַתְּרוּמָה נִשְׁבָּעִין לַגִּזְבָּרִים. וְאִם לָאו - נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר, וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֵּיהֶן. נִמְצְאוּ, אוֹ שֶׁהֶחֱזִירוּם הַגַּנָּבִים - אֵלּוּ וָאֵלּוּ שְׁקָלִים, וְאֵין עוֹלִין לָהֶן לְשָׁנָה הַבָּאָה: ב. הַנּוֹתֵן שְׁקָלוֹ לַחֲבֵרוֹ לִשְׁקֹל עַל יָדוֹ, וּשְׁקָלוֹ עַל-יְדֵי עַצְמוֹ, אִם נִתְרְמָה תְּרוּמָה - מָעַל. הַשּׁוֹקֵל שְׁקָלוֹ מִמְּעוֹת הֶקְדֵּשׁ, אִם נִתְרְמָה תְּרוּמָה וְקָרְבָה הַבְּהֵמָה - מָעַל. מִדְּמֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, מִדְּמֵי שְׁבִיעִית - יֹאכַל כְּנֶגְדָּן: ג. הַמְכַנֵּס מָעוֹת וְאָמַר: 'הֲרֵי אֵלּוּ לִשְׁקָלַי'. בֵּית-שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מוֹתָּרוֹת נְדָבָה. וּבֵית-הִלֵּל אוֹמְרִים: מוֹתָּרוֹת חֻלִּין. 'שֶׁאֶבְיא מֵהֶן לִשְׁקָלַי' - שָׁוִין שֶׁמּוֹתָּרוֹת חֻלִּין. 'אֵלּוּ לְחַטָּאת' - שָׁוִין שֶׁהַמּוֹתָּר נְדָבָה. 'שֶׁאֶבְיא מֵהֶן לְחַטָּאת' - שָׁוִין שֶׁהַמּוֹתָּר חֻלִּין: ד. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: מַה בֵּין שְׁקָלִים לְחַטָּאת. שְׁקָלִים יֵשׁ לָהֶם קְצָבָה, וְחַטָּאת אֵין לָהּ קְצָבָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף לִשְׁקָלִים אֵין לָהֶן קְצָבָה, שֶׁכְּשֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה, הָיוּ שׁוֹקְלִים דַּרְכּוֹנוֹת, חָזְרוּ לִשְׁקֹל סְלָעִים, חָזְרוּ לִשְׁקֹל טְבָעִין, וּבִקְּשׁוּ לִשְׁקֹל דִּינָרִים. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: אַף-עַל-פִּי-כֵן, יַד כֹּלָּן שָׁוָה. אֲבָל חַטָּאת - זֶה מֵבִיא בְּסֶלַע, וְזֶה מֵבִיא בִּשְׁתַּיִם, וְזֶה מֵבִיא בִּשְׁלֹשׁ: ה. מוֹתַר שְׁקָלִים - חֻלִּין. מוֹתַר עֶשִׂירִית הָאֵפָה, מוֹתַר קִנֵּי זָבִין, קִנֵּי זָבוֹת, קִנֵּי יוֹלְדוֹת, וְחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת - מוֹתָּרִיהֶן נְדָבָה. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא בָּא לְשֵׁם חַטָּאת וְלִשֵּׁם אַשְׁמָה - מוֹתָּרָן נְדָבָה. מוֹתַר עוֹלָה - לָעוֹלָה. מוֹתַר מִנְחָה - לַמִּנְחָה. מוֹתַר שְׁלָמִים - לַשְּׁלָמִים. מוֹתַר פֶּסַח - לַשְּׁלָמִים. מוֹתַר נְזִירִים - לַנְּזִירִים. מוֹתַר נָזִיר - לַנְּדָבָה. מוֹתַר עֲנִיִּים - לָעֲנִיִּים. מוֹתַר עָנִי - לְאוֹתוֹ עָנִי. מוֹתַר שְׁבוּיִים - לַשְּׁבוּיִים. מוֹתַר שָׁבוּי - לְאוֹתוֹ שָׁבוּי. מוֹתַר הַמֵּתִים - לַמֵּתִים. מוֹתַר הַמֵּת - לְיוֹרְשָׁיו. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: מוֹתַר הַמֵּת - יְהֵא מֻנָּח עַד שֶׁיָּבוֹא אֵלִיָּהוּ. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר: מוֹתַר הַמֵּת, בּוֹנִין לוֹ נֶפֶשׁ עַל קִבְרוֹ:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ג

א. בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בַּשָּׁנָה, תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה, בְּפְרוֹס הַפֶּסַח, בְּפְרוֹס עֲצֶרֶת, בְּפְרוֹס הֶחָג, וְהֵן גְּרָנוֹת לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא; בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בַּאֲדָר, וּבְאֶחָד בְּסִיוָן, וּבְעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאָב. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: בְּאֶחָד בְּנִיסָן, בְּאֶחָד בְּסִיוָן, בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל. מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל, וְלֹא אָמְרוּ בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יוֹם-טוֹב, וְאִי אֶפְשָׁר לְעַשֵּׂר בְּיוֹם-טוֹב, לְפִיכָךְ הִקְדִּימוּהוּ לְעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל: ב. בִּשְׁלֹשׁ קֻפּוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה, וְכָתוּב בָּהֶן אָלֶ"ף בֵּי"ת גִּימֶ"ל. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: יְוָנִית כָּתוּב בָּהֶן

אַלְפָּ״א בֵּיתָ״א גַּמְלָ״א. אֵין הַתּוֹרֶם נִכְנָס לֹא בְּפַרְגּוֹד חָפוּת, וְלֹא בְּמִנְעָל, וְלֹא בְּסַנְדָּל, וְלֹא בִּתְפִלִּין, וְלֹא בְּקָמִיעַ, שֶׁמָּא יַעֲנִי, וְיֹאמְרוּ: מֵעֲוֹן הַלִּשְׁכָּה הֶעֱנִי, אוֹ שֶׁמָּא יַעֲשִׁיר, וְיֹאמְרוּ: מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה הֶעֱשִׁיר. לְפִי שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַבְּרִיּוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁצָּרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: (במדבר לב, כב) ״וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל״, וְאוֹמֵר: (מִשְׁלֵי ג, ד) ״וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם״: ג. שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה נִכְנָס וְשִׁקְלוֹ בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו, וְזוֹרְקוֹ לִפְנֵי הַתּוֹרֵם, וְהַתּוֹרֵם מִתְכַּוֵּן וְדוֹחֲקוֹ לַקֻּפָּה. אֵין הַתּוֹרֵם תּוֹרֵם, עַד שֶׁיֹּאמַר לָהֶם: ׳אֶתְרֹם׳. וְהֵן אוֹמְרִים לוֹ: ׳תְּרֹם, תְּרֹם, תְּרֹם׳ – שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: ד. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה וּמְחַפֶּה בִּקְטַבְלָאוֹת, שְׁנִיָּה וּמְחַפֶּה בִּקְטַבְלָאוֹת. שְׁלִישִׁית לֹא הָיָה מְחַפֶּה – שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִתְרֹם מִן הַדָּבָר הַתָּרוּם. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה לְשֵׁם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּשְׁנִיָּה לְשׁוּם כְּרֵכִים הַמָּקִפִין לָהּ, וְהַשְּׁלִישִׁית לְשׁוּם בָּבֶל וּלְשׁוּם מָדַי וּלְשׁוּם מְדִינוֹת הָרְחוֹקוֹת

שְׁקָלִים פֶּרֶק ד

א. הַתְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׁין בָּהּ, לוֹקְחִין בָּהּ תְּמִידִין וּמוּסָפִין וְנִסְכֵּיהֶם, הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם־הַפָּנִים, וְכָל קָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר. שׁוֹמְרֵי סְפִיחִים בַּשְּׁבִיעִית, נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף הָרוֹצֶה מִתְנַדֵּב שׁוֹמֵר חִנָּם. אָמְרוּ לוֹ: אַף אַתָּה אוֹמֵר שֶׁאֵינָן בָּאִין אֶלָּא מִשֶּׁל צִבּוּר: ב. פָּרָה וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְלָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית, בָּאִין מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. כֶּבֶשׂ פָּרָה, וְכֶבֶשׂ שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְלָשׁוֹן שֶׁבֵּין קַרְנָיו, וְאַמַּת הַמַּיִם, וְחוֹמַת הָעִיר וּמִגְדְּלוֹתֶיהָ, וְכָל צָרְכֵי הָעִיר, בָּאִין מִשִּׁירֵי הַלִּשְׁכָּה. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: כֶּבֶשׂ פָּרָה כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים עוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשֶּׁל עַצְמָן: ג. מוֹתַר שִׁירֵי הַלִּשְׁכָּה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהֶן, לוֹקְחִין בָּהֶן יֵינוֹת, שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת, וְהַשָּׂכָר לַהֶקְדֵּשׁ, דִּבְרֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מִשְׁתַּכְּרִין מִשֶּׁל הֶקְדֵּשׁ וְלֹא מִשֶּׁל עֲנִיִּים: ד. מוֹתַר תְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ? רְקוּעֵי זָהָב צִפּוּי לְבֵית קָדְשֵׁי־הַקָּדָשִׁים. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: מוֹתַר הַפֵּרוֹת לְקַיִץ הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹתַר הַתְּרוּמָה לִכְלֵי שָׁרֵת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מוֹתַר הַתְּרוּמָה לְקַיִץ הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹתַר נְסָכִים לִכְלֵי שָׁרֵת. רַבִּי חֲנַנְיָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר: מוֹתַר נְסָכִים לְקַיִץ הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹתַר הַתְּרוּמָה לִכְלֵי שָׁרֵת. זֶה וָזֶה לֹא הָיוּ מוֹדִים בַּפֵּרוֹת: ה. מוֹתַר הַקְּטֹרֶת מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ? מַפְרִישִׁין מִמֶּנָּה שְׂכַר הָאֻמָּנִין, וּמְחַלְּלִין אוֹתָהּ עַל שְׂכַר הָאֻמָּנִין, וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ לָאֻמָּנִין בִּשְׂכָרָן, וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה. אִם בָּא הֶחָדָשׁ בִּזְמַנּוֹ, לוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה. וְאִם

לָאו, מִן הַיִּשָּׁנָה: ו. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו, וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְקָרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר, יִנָּתְנוּ לָאֲמָנִין בִּשְׂכָרָן, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא; אָמַר לוֹ בֶּן עַזַּאי: אֵינָהּ הִיא הַמִּדָּה, אֶלָּא מַפְרִישִׁין מֵהֶן שְׂכַר הָאֲמָנִין, וּמְחַלְּלִין אוֹתָן עַל מְעוֹת הָאֲמָנִין, וְנוֹתְנִין אוֹתָן לָאֲמָנִין בִּשְׂכָרָן, וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין אוֹתָן מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה: ז. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיְתָה בָהֶן בְּהֵמָה רְאוּיָה לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: זְכָרִים יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי עוֹלוֹת, וּנְקֵבוֹת יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים, וּדְמֵיהֶן יִפְּלוּ עִם שְׁאָר נְכָסִים לְבֶדֶק הַבַּיִת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: זְכָרִים עַצְמָן יִקָּרְבוּ עוֹלוֹת, וּנְקֵבוֹת יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים, וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶן עוֹלוֹת, וּשְׁאָר נְכָסִים יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבַּיִת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִדִּבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִשְׁוָה אֶת מִדָּתוֹ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ חָלַק. אָמַר רַבִּי פַּפְּיָס: שָׁמַעְתִּי כִּדְבְרֵי שְׁנֵיהֶן, שֶׁהַמַּקְדִּישׁ בְּפֵרוּשׁ, כִּדְבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְהַמַּקְדִּישׁ סְתָם, כִּדְבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: ח. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסִים וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, יֵינוֹת, שְׁמָנִים וְעוֹפוֹת, רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי אוֹתוֹ הַמִּין וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶן עוֹלוֹת, וּשְׁאָר נְכָסִים יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבָּיִת: ט. אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, מְשַׁעֲרִין אֶת הַלִּשְׁכָּה. כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו לְסַפֵּק סְלָתוֹת מֵאַרְבַּע, עָמְדוּ מִשָּׁלֹשׁ - יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע. מִשָּׁלֹשׁ וְעָמְדוּ מֵאַרְבַּע - יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע, שֶׁיַּד הֶקְדֵּשׁ עַל הָעֶלְיוֹנָה. וְאִם הִתְלִיעָה סֹלֶת - הִתְלִיעָה לוֹ. וְאִם הֶחְמִיץ יַיִן - הֶחְמִיץ לוֹ. וְאֵינוֹ מְקַבֵּל אֶת מְעוֹתָיו, עַד שֶׁיְּהֵא הַמִּזְבֵּחַ מְרַצֶּה:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ה

א. אֵלּוּ הֵן הַמְּמֻנִּין שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, יוֹחָנָן בֶּן פִּינְחָס עַל הַחוֹתָמוֹת, אֲחִיָּה עַל הַנְּסָכִים, מַתִּתְיָה בֶּן שְׁמוּאֵל עַל הַפְּיָסוֹת, פְּתַחְיָה עַל הַקִּנִּין. פְּתַחְיָה זֶה מָרְדְּכַי. לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּתַחְיָה? שֶׁהָיָה פּוֹתֵחַ בִּדְבָרִים וְדוֹרְשָׁן, וְיוֹדֵעַ שִׁבְעִים לָשׁוֹן. בֶּן אֲחִיָּה עַל חוֹלֵי מֵעַיִם, נְחוּנְיָא חוֹפֵר שִׁיחִין, גְּבִינִי כָּרוּז, בֶּן גֶּבֶר עַל נְעִילַת שְׁעָרִים, בֶּן בֵּבָי עַל הַפְּקִיעַ, בֶּן אַרְזָה עַל הַצִּלְצָל, הֶגְרַס בֶּן לֵוִי עַל הַשִּׁיר, בֵּית גַּרְמוּ עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם־הַפָּנִים, בֵּית אַבְטִינָס עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת, אֶלְעָזָר עַל הַפָּרוֹכוֹת, וּפִינְחָס עַל הַמַּלְבּוּשׁ: ב. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁלֹשָׁה גִּזְבָּרִין וּמִשִּׁבְעָה אֲמַרְכָּלִין, וְאֵין עוֹשִׂין שְׁרָרָה עַל הַצִּבּוּר בְּמָמוֹן פָּחוֹת מִשְּׁנַיִם, חוּץ מִבֶּן אֲחִיָּה שֶׁעַל חוֹלֵי מֵעַיִם וְאֶלְעָזָר שֶׁעַל הַפָּרוֹכוֹת, שֶׁאוֹתָן קִבְּלוּ רֹב הַצִּבּוּר עֲלֵיהֶן: ג. אַרְבָּעָה חוֹתָמוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְכָתוּב עֲלֵיהֶן: 'עֵגֶל', 'זָכָר', 'גְּדִי', 'חוֹטֵא'. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: חֲמִשָּׁה הָיוּ, וַאֲרָמִית כָּתוּב עֲלֵיהֶן: 'עֵגֶל', 'זָכָר', 'גְּדִי', 'חוֹטֵא דַל',

וְ׳חוֹטֵא עָשִׁיר׳. עֵגֶל מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי בָקָר גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת. גְּדִי מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי צֹאן גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת, חוּץ מִשֶּׁל אֵילִים. זָכָר מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי אֵילִים בִּלְבָד. חוֹטֵא מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת שֶׁל מִצְרָעִין: ד. מִי שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ נְסָכִים, הוֹלֵךְ לוֹ אֵצֶל יוֹחָנָן, שֶׁהוּא מְמֻנֶּה עַל הַחוֹתָמוֹת, נוֹתֵן לוֹ מָעוֹת וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חוֹתָם. בָּא לוֹ אֵצֶל אֲחִיָּה שֶׁהוּא מְמֻנֶּה עַל הַנְּסָכִים, וְנוֹתֵן לוֹ חוֹתָם, וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ נְסָכִים. וְלָעֶרֶב בָּאִין זֶה אֵצֶל זֶה, וַאֲחִיָּה מוֹצִיא אֶת הַחוֹתָמוֹת וּמְקַבֵּל כְּנֶגְדָּן מָעוֹת. וְאִם הוֹתִירוּ – הוֹתִירוּ לַהֶקְדֵּשׁ. וְאִם פָּחֲתוּ – הָיָה מְשַׁלֵּם יוֹחָנָן מִבֵּיתוֹ, שֶׁיַּד הֶקְדֵּשׁ עַל הָעֶלְיוֹנָה: ה. מִי שֶׁאָבַד מִמֶּנּוּ חוֹתָמוֹ, מַמְתִּינִין לוֹ עַד הָעֶרֶב. אִם מוֹצְאִין לוֹ כְּדֵי חוֹתָמוֹ – נוֹתְנִין לוֹ. וְאִם לָאו, לֹא הָיָה לוֹ. וְשָׁם הַיּוֹם כָּתוּב עֲלֵיהֶן מִפְּנֵי הָרַמָּאִין: ו. שְׁתֵּי לִשְׁכוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, אַחַת לִשְׁכַּת חֲשָׁאִים, וְאַחַת לִשְׁכַּת הַכֵּלִים, לִשְׁכַּת חֲשָׁאִים יִרְאֵי חֵטְא נוֹתְנִים לְתוֹכָהּ בַּחֲשַׁאי, וַעֲנִיִּים בְּנֵי טוֹבִים מִתְפַּרְנְסִים מִתּוֹכָהּ בַּחֲשַׁאי. לִשְׁכַּת הַכֵּלִים, כָּל מִי שֶׁהוּא מִתְנַדֵּב כְּלִי, זוֹרְקוֹ לְתוֹכָהּ. וְאַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, גִּזְבָּרִין פּוֹתְחִין אוֹתָהּ, וְכָל כְּלִי שֶׁמּוֹצְאִין בּוֹ צָרֵךְ לְבֶדֶק הַבַּיִת – מַנִּיחִין אוֹתוֹ. וְהַשְּׁאָר נִמְכָּרִין בִּדְמֵיהֶן, וְנוֹפְלִין לִלְשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ו

א. שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שׁוּפָרוֹת, שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שֻׁלְחָנוֹת, שִׁלֹּשׁ־עֶשְׂרֵה הִשְׁתַּחֲוָיוֹת, הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְשֶׁל בֵּית רַבִּי חֲנַנְיָא סְגַן הַכֹּהֲנִים הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִין אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה. וְהֵיכָן הָיְתָה יְתֵרָה, כְּנֶגֶד דִּיר הָעֵצִים, שֶׁכֵּן מָסֹרֶת בְּיָדָם מֵאֲבוֹתֵיהֶם, שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן נִגְנַז: ב. מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה מִתְעַסֵּק, וְרָאָה הָרִצְפָּה שֶׁהִיא מְשֻׁנָּה מֵחֲבֵרוֹתֶיהָ. בָּא וְאָמַר לַחֲבֵרוֹ. לֹא הִסְפִּיק לִגְמֹר אֶת הַדָּבָר, עַד שֶׁיָּצְתָה נִשְׁמָתוֹ, וְיָדְעוּ בְּיִחוּד שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן נִגְנַז: ג. וְהֵיכָן הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים: אַרְבַּע בַּצָּפוֹן, וְאַרְבַּע בַּדָּרוֹם, שָׁלֹשׁ בַּמִּזְרָח, וּשְׁתַּיִם בַּמַּעֲרָב, כְּנֶגֶד שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שְׁעָרִים. שְׁעָרִים דְּרוֹמִיִּים סְמוּכִין לַמַּעֲרָב, שַׁעַר הָעֶלְיוֹן, שַׁעַר הַדֶּלֶק, שַׁעַר הַבְּכוֹרוֹת, שַׁעַר־הַמַּיִם. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעַר־הַמַּיִם, שֶׁבּוֹ מַכְנִיסִין צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם שֶׁל נִסּוּךְ בֶּחָג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: בּוֹ הַמַּיִם מְפַכִּים, וַעֲתִידִין לִהְיוֹת יוֹצְאִין מִתַּחַת מִפְתַּן הַבַּיִת. לְעֻמָּתָן בַּצָּפוֹן סְמוּכִין לַמַּעֲרָב, שַׁעַר־יְכָנְיָה, שַׁעַר־קָרְבָּן, שַׁעַר־נָשִׁים, שַׁעַר־הַשִּׁיר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעַר־יְכָנְיָה, שֶׁבּוֹ יָצָא יְכָנְיָה בְּגָלוּתוֹ. בַּמִּזְרָח, שַׁעַר־נִיקָנוֹר, וּשְׁנֵי פִּשְׁפְּשִׁין הָיוּ לוֹ, אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד

בִּשְׁמֹאלוֹ. וּשְׁנַיִם בַּמַּעֲרָב, שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם שֵׁם: ד. שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שֻׁלְחָנוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, שְׁמוֹנָה שֶׁל שַׁיִשׁ בְּבֵית הַמִּטְבְּחַיִם, שֶׁעֲלֵיהֶן מְדִיחִין אֶת הַקְּרָבִים. וּשְׁנַיִם בְּמַעֲרַב הַכֶּבֶשׁ, אֶחָד שֶׁל שַׁיִשׁ וְאֶחָד שֶׁל כֶּסֶף, עַל שֶׁל שַׁיִשׁ – הָיוּ נוֹתְנִים אֶת הָאֵבָרִים, עַל שֶׁל כֶּסֶף – כְּלֵי שָׁרֵת. וּשְׁנַיִם בָּאוּלָם מִבִּפְנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת, אֶחָד שֶׁל שַׁיִשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב, עַל שֶׁל שַׁיִשׁ נוֹתְנִין לֶחֶם־הַפָּנִים בִּכְנִיסָתוֹ, וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ, שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִבִּפְנִים, שֶׁעָלָיו לֶחֶם־הַפָּנִים תָּמִיד: ה. שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שׁוּפָרוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְכָתוּב עֲלֵיהֶם: 'תְּקָלִין חֲדָתִין' וְ'תְקָלִין עַתִּיקִין', 'קְנִין' וְ'גוּזְלֵי עוֹלָה', 'עֵצִים', וּ'לְבוֹנָה', 'זָהָב לַכַּפֹּרֶת'. שִׁשָּׁה 'לִנְדָבָה'. 'תְּקָלִין חֲדָתִין' – שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְ'עַתִּיקִין' – מִי שֶׁלֹּא שָׁקַל אֶשְׁתָּקַד, שׁוֹקֵל לְשָׁנָה הַבָּאָה. 'קְנִין' – הֵם תּוֹרִים. וְ'גוּזְלֵי עוֹלָה' – הֵן בְּנֵי יוֹנָה. וְכֻלָּן עוֹלוֹת, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: 'קְנִין' – אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה. וְ'גוּזְלֵי עוֹלָה' – כֻּלָּן עוֹלוֹת: ו. הָאוֹמֵר: 'הֲרֵי עָלַי עֵצִים' – לֹא יִפְחֹת מִשְּׁנֵי גִזְרִין. 'לְבוֹנָה' – לֹא יִפְחֹת מִקֹּמֶץ. 'זָהָב' – לֹא יִפְחֹת מִדִּינַר זָהָב. שִׁשָּׁה 'לִנְדָבָה', נְדָבָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ, לוֹקְחִין בָּהּ עוֹלוֹת, הַבָּשָׂר לַשֵּׁם, וְהָעוֹרוֹת לַכֹּהֲנִים. זֶה מִדְרָשׁ דָּרַשׁ יְהוֹיָדָע כֹּהֵן גָּדוֹל, "אָשָׁם הוּא אָשֹׁם אָשַׁם לַיי" (וַיִּקְרָא ה). זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא בָּא מִשּׁוּם חֵטְא וּמִשּׁוּם אַשְׁמָה – יִלָּקַח בּוֹ עוֹלוֹת, הַבָּשָׂר לַשֵּׁם, וְהָעוֹרוֹת לַכֹּהֲנִים. נִמְצְאוּ שְׁנֵי כְתוּבִים קַיָּמִים, "אָשָׁם לַה'", וְאָשָׁם לַכֹּהֲנִים, וְאוֹמֵר: (מלכים ב יב): "כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית ה' לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ":

שְׁקָלִים פֶּרֶק ז

א. מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בֵּין הַשְּׁקָלִים לִנְדָבָה, קָרוֹב לַשְּׁקָלִים – יִפְּלוּ לַשְּׁקָלִים, לַנְּדָבָה – יִפְּלוּ לַנְּדָבָה. מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה – יִפְּלוּ לַנְּדָבָה. בֵּין עֵצִים לִלְבוֹנָה, קָרוֹב לָעֵצִים – יִפְּלוּ לָעֵצִים, לַלְּבוֹנָה – יִפְּלוּ לַלְּבוֹנָה, מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה – יִפְּלוּ לַלְּבוֹנָה. בֵּין קִנִּין לְגוּזְלֵי עוֹלָה, קָרוֹב לַקִּנִּין – יִפְּלוּ לַקִּנִּין. לְגוּזְלֵי עוֹלָה – יִפְּלוּ לְגוּזְלֵי עוֹלָה, מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה – יִפְּלוּ לְגוּזְלֵי עוֹלָה. בֵּין חֻלִּין לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, קָרוֹב לַחֻלִּין – יִפְּלוּ לַחֻלִּין, לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי – יִפְּלוּ לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה – יִפְּלוּ לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי. זֶה הַכְּלָל, הוֹלְכִים אַחַר הַקָּרוֹב – לְהָקֵל. מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה – לְהַחְמִיר: ב. מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ לִפְנֵי סוֹחֲרֵי בְּהֵמָה – לְעוֹלָם מַעֲשֵׂר. בְּהַר הַבַּיִת – חֻלִּין. בִּירוּשָׁלַיִם בְּשָׁעַת הָרֶגֶל – מַעֲשֵׂר. וּבִשְׁאָר כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה – חֻלִּין: ג. בָּשָׂר שֶׁנִּמְצָא בָּעֲזָרָה, אֵבָרִים, עוֹלוֹת. וַחֲתִיכוֹת – חַטָּאוֹת. בִּירוּשָׁלַיִם – זִבְחֵי שְׁלָמִים. זֶה וָזֶה – תִּאָבֵר צוּרָתוֹ, וְיֵצֵא

לְבֵית הַשְּׁרָפָה. נִמְצָא בַּגְּבוּלִין, אֲבָרִים, נְבֵלוֹת. חֲתִיכוֹת - מֻתָּרוֹת. וּבִשְׁעַת הָרֶגֶל, שֶׁהַבָּשָׂר מְרֻבֶּה - אַף אֲבָרִים מֻתָּרִין: ד. בְּהֵמָה שֶׁנִּמְצֵאת מִירוּשָׁלַיִם וְעַד מִגְדַּל עֵדֶר, וּכְמִדָּתָהּ לְכָל רוּחַ, זְכָרִים - עוֹלוֹת. נְקֵבוֹת - זִבְחֵי שְׁלָמִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָרָאוּי לִפְסָחִים - פְּסָחִים קֹדֶם לָרֶגֶל שְׁלשִׁים יוֹם: ה. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מְמַשְׁכְּנִין אֶת מוֹצְאֶיהָ, עַד שֶׁהוּא מֵבִיא נְסָכֶיהָ. חָזְרוּ לְהְיוֹת מַנִּיחִין אוֹתָהּ וּבוֹרְחִין. הִתְקִינוּ בֵּית־דִּין שֶׁיִּהוּ נְסָכֶיהָ בָּאִין מִשֶּׁל צִבּוּר: ו. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: שִׁבְעָה דְבָרִים הִתְקִינוּ בֵּית־דִּין, וְזֶה אֶחָד מֵהֶן: נָכְרִי שֶׁשָּׁלַח עוֹלָתוֹ מִמְּדִינַת הַיָּם, וְשָׁלַח עִמָּהּ נְסָכִים - קְרֵבִין מִשֶּׁלּוֹ. וְאִם לָאו - קְרֵבִין מִשֶּׁל צִבּוּר. וְכֵן גֵּר שֶׁמֵּת וְהִנִּיחַ זְבָחִים, אִם יֵשׁ לוֹ נְסָכִים - קְרֵבִין מִשֶּׁלּוֹ. וְאִם לָאו - קְרֵבִין מִשֶּׁל צִבּוּר. וּתְנַאי בֵּית־דִּין הוּא עַל כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁמֵּת, שֶׁתְּהֵא מִנְחָתוֹ קְרֵבָה מִשֶּׁל צִבּוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִשֶּׁל יוֹרְשִׁין. וּשְׁלֵמָה הָיְתָה קְרֵבָה: ז. עַל הַמֶּלַח וְעַל הָעֵצִים שֶׁיִּהְיוּ הַכֹּהֲנִים נֵאוֹתִים בָּהֶן, וְעַל הַפָּרָה שֶׁלֹּא יְהוּ מוֹעֲלִין בְּאֶפְרָהּ, וְעַל הַקִּנִּין הַפְּסוּלוֹת, שֶׁיִּהוּ בָּאוֹת מִשֶּׁל צִבּוּר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הַמְסַפֵּק אֶת הַקִּנִּין, מְסַפֵּק אֶת הַפְּסוּלוֹת:

חַפִּים לְאַבָאשָׁא כְּהַאי. בְּגִין דְּאִיהוּ זוּהֲמָא דְּדַהֲבָא. וַוי לְמָאן דְּאִתְמְשֵׁיךְ אֲבַתְרֵיהּ. דְּאִיהוּ גָּרִים לֵיהּ מוֹתָא וּלְכָל דְּאַתְיָין אֲבַתְרֵיהּ. וְהָא אוֹקְמוּהָ. אָדָם אִמְשֵׁיךְ אֲבַתְרֵיהּ לְתַתָּא וְנָחִית לְמִנְדַּע בְּכָל מַה דְּלְתַתָּא. כְּמָה דְּנָחִית, הָכִי אִתְמְשֵׁיךְ רְעוּתֵיהּ וְאָרְחוֹי אֲבַתְרַיְיהוּ עַד דְּמָטוֹן לְהַאי חִוְיָא וְחָמוּ תִּיאוּבְתֵּיהּ דְּעָלְמָא וְשָׁטוּ אָרְחוֹי בַּאֲתַר דָּא. כְּדֵין קָם וְאִתְמְשֵׁיךְ אִיהוּ אֲבַתְרַיְיהוּ דְּאָדָם וְאִתְּתֵיהּ וְאִתְדַּבַּק בְּהוּ וְגָרִים לְהוּ מוֹתָא וּלְכָל דָּרֵי דְּאָתוּ אֲבַתְרֵיהּ. עַד דְּמָטוּ יִשְׂרָאֵל לְטוּרָא דְּסִינַי לָא פָּסַק זוּהֲמָא דִּילֵיהּ מֵעָלְמָא. וְהָא אִתְּמַר. כֵּיוָן דְּחָטוּ וְאִתְדַּבְּקוּ בְּאִילָנָא דְּשָׁרְיָא בֵּיהּ מוֹתָא לְתַתָּא. מַה כְּתִיב:

וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יי׳ אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן. מְהַלֵּךְ אִין כְּתִיב כָּאן. אֶלָּא מִתְהַלֵּךְ. תָּא חֲזֵי עַד לָא חָטָא אָדָם, הֲוָה סָלִיק וְקָאִים בְּחָכְמָה דְּנְהִירוּ עִלָּאָה. וְלָא הֲוָה מִתְפָּרֵשׁ מֵאִילָנָא דְּחַיֵּי. כֵּיוָן דְּאַסְגִּי תִּיאוּבְתָּא לְמִנְדַּע וּלְנַחֲתָא לְתַתָּא, אִתְמְשַׁךְ אֲבַתְרַיְיהוּ, עַד דְּאִתְפְּרַשׁ מֵאִילָנָא דְּחַיֵּי. וְיָדַע רָע וְשָׂבַךְ טוֹב. וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים ה) כִּי לֹא אֵל חָפֵץ רֶשַׁע אַתָּה לֹא יְגוּרְךָ [דף נב ע"ב] רָע. מָאן דְּאִתְמְשַׁךְ בַּתַּר רָע לֵית לֵיהּ דִּירָה עִם אִילָנָא דְּחַיֵּי. וְעַד לָא חָטְאוּ הֲווֹ שָׁמְעִין קָלָא מִלְּעֵילָּא וַהֲווֹ יָדְעֵי חָכְמְתָא עִלָּאָה וְקָיְימֵי בְּקִיּוּמָא דְּזִיהֲרָא עִלָּאָה וְלָא דְּחַלֵי. כֵּיוָן דְּחָטְאוּ אַפִּילּוּ קָלָא דְּלְתַתָּא לָא הֲוֵי יָכְלִין לְמִיקַם בֵּיהּ. כְּגַוְונָא דָּא עַד לָא חָבוּ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲתָא דְּקָיְימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוּרָא דְּסִינַי אִתְעֲבַר מִנַּיְיהוּ זוּהֲמָא דְּהַאי חִוְיָא. דְּהָא כְּדֵין בְּטוּל יְצֶר הָרָע מֵעָלְמָא וְדָחוּ לֵיהּ מִנַּיְיהוּ. וּכְדֵין אִתְאַחִידוּ

בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי וְסָלְקוּ לְעֵילָא וְלָא נָחֲתוּ לְתַתָּא. כְּדֵין הַוּוּ יָדְעִין וְחָכְמָאן אִסְפַּקְלַרְיָאן עִלָּאִין וְאִתְנַהֲרִין עֵינַיְיהוּ וְחָדָאן לְמִנְדַּע וּלְמִשְׁמַע. וּכְדֵין חָגַר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַגּוֹרִין דְּאַתְוָון דִּשְׁמִיהּ קַדִּישָׁא דְּלָא יְכוֹל לְשַׁלְטָאָה עֲלַיְיהוּ הַאי חִוְיָא וְלָא יִסָּאֵב לוֹן כְּקַדְמֵיתָא. כֵּיוָן דְּחָטְאוּ בָּעֵגֶל אִתְעַבָּרוּ מִנַּיְיהוּ כָּל אִנּוּן דַּרְגִּין וּנְהוֹרִין עִלָּאִין. וְאִתְעַבְּרוּ מִנַּיְיהוּ אִנּוּן חַגִּירוּ מְזַיְינִין דְּאִתְעַטְּרוּ מִשְׁמָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא. וְאַמְשִׁיכוּ עֲלַיְיהוּ חִוְיָא בִּישָׁא כְּמִלְקַדְמִין וְגָרְמוּ מוֹתָא לְכָל עָלְמָא. וּלְבָתַר מַה כְּתִיב (שמות לג) וַיִּרְא אַהֲרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב בְּקַדְמֵיתָא (שם יד) וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְכָלְהוּ חָכְמָאן זַהֲרִין עִלָּאִין וּמִתְנַהֲרִין בְּאִסְפַּקְלַרְיָא דְּנַהֲרָא דִּכְתִיב (שם כ) וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת. וְעַל יַמָּא הַוּוּ חָכְמָאן וְלָא דָּחֲלִין דִּכְתִיב (שם טו) זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ. לְבָתַר דְּחָטוּ, פְּנֵי הַסַּרְסוּר לָא הַוּוּ יְכִלִין לְמֶחֱמֵי דִּכְתִיב (שם לד) וַיִּירְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב בְּהוֹ (שם לג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב. דְּאִתְעַבַּר מִנַּיְיהוּ אִנּוּן מְזַיְינִין דְּאִתְחַבָּרוּ בְּהוֹ (ד"א דְּאִתְחַגָּרוּ בְּהוֹן) בְּטוּרָא דְּסִינַי בְּגִין דְּלָא יִשְׁלוֹט בְּהוֹ הַהוּא חִוְיָא בִּישָׁא. כֵּיוָן דְּאִתְעַבַּר מִנַּיְיהוּ מַה כְּתִיב (שם) וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מַאי הַאי קְרָא לְגַבֵּי הַאי. אֶלָּא כֵּיוָן דְּיָדַע מֹשֶׁה דְּאִתְעַבַּר מִנַּיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל אִנּוּן זַיְינִין עִלָּאִין, אֲמַר הָא וַדַּאי מִכָּאן וּלְהַלְאָה חִוְיָא בִּישָׁא יֵיתֵי לְדַיְירָא בֵּינַיְיהוּ, וְאִי יְקוּם מַקְדְּשָׁא הָכָא בֵּינַיְיהוּ, יִסְתָּאֵב. מִיָּד וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה

הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. בְּגִין דְּחָמָא מֹשֶׁה דְּהָא כְּדֵין יִשְׁלוֹט חִוְיָא בִּישָׁא מַה דְּלָא הֲוָה מִקַּדְמַת דְּנָא. וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד, וְכִי לָא הֲוָה בְּקַדְמֵיתָא אֹהֶל מוֹעֵד. אֶלָּא בְּקַדְמֵיתָא אֹהֶל סְתָם, הַשְׁתָּא אֹהֶל מוֹעֵד. מַאי מוֹעֵד. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטַב. וְרַבִּי אַבָּא אָמַר לְבִישׁ. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטַב מַה מוֹעֵד דְּאִיהוּ יוֹם חֶדְוָה דְּסִיהֲרָא דְּאִתּוֹסְפָא בֵּיהּ קְדוּשָׁה (מה מועד) לָא שַׁלְטָא בֵּיהּ פְּגִימוּתָא. אוֹף הָכָא קָרָא לָהּ בְּשִׂמְחָא דָּא לְאַחְזָאָה דְּהָא אִתְרַחֵיק (חויא) אֹהֶל מִבֵּינַיְיהוּ וְלָא אִתְפְּגִים וְעַל דָּא וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד כְּתִיב. וְרַבִּי אַבָּא אָמַר לְבִישׁ דְּהָא בְּקַדְמֵיתָא הֲוָה אֹהֶל סְתָם כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה לג) אֹהֶל בַּל יִצָּעֵן בַּל יִסַּע יְתֵדוֹתָיו לָנֶצַח. וְהַשְׁתָּא אֹהֶל מוֹעֵד. בְּקַדְמֵיתָא לְמֵיהַב חַיִּין אֲרוּכִין לְעָלְמִין דְּלָא יִשְׁלוֹט בְּהוּ מוֹתָא. מִכָּאן וּלְהַלְאָה אֹהֶל מוֹעֵד כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (איוב ל) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חָי. הַשְׁתָּא אִתְיְיהִיב בֵּהּ זִמְנָא וְחַיִּין קְצוּבִין לְעָלְמָא. בְּקַדְמֵיתָא לָא אִתְפְּגִים, וְהַשְׁתָּא אִתְפְּגִים. בְּקַדְמֵיתָא חַבְרוּתָא וְזִווּגָא דְּסִיהֲרָא בְּשִׂמְחָא דְּלָא יַעֲדוּן. הַשְׁתָּא אוֹהֶל מוֹעֵד זִווּגָא דְּלְהוֹן מִזְּמַן לְזִמַּן. וּבְגִינֵי כָּךְ וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד מַה דְּלָא הֲוָה קוֹדֶם (כאן שייך אמר לו רַבִּי אילעי שבשלח לך קסב ב׳): רַבִּי שִׁמְעוֹן הֲוָה יָתִיב לֵילְיָא חַד וְלָעֵי בְּאוֹרַיְיתָא. וַהֲווֹ יָתְבֵי קַמֵּיהּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסֵי. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה הָא כְּתִיב (שמות לג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב, וְקָאַמְרִינָן דְּגָרְמוּ מוֹתָא עֲלַיְיהוּ מֵהָהוּא זִמְנָא וּלְעֵילָא, וְשַׁלִּיט בְּהוּ הַהוּא חִוְיָא בִּישָׁא דְּאַעְדוּ לֵיהּ מִנַּיְיהוּ בְּקַדְמֵיתָא. יִשְׂרָאֵל תֵּינַח, יְהוֹשֻׁעַ דְּלָא חָטָא, אַעְדֵי (ד״א אִתְעַדֵּי) מִנֵּיהּ הַהוּא זַיְינָא עִלָּאָה דְּקַבִּיל עִמְּהוֹן בְּטוּרָא

דְּסִינַי אוֹ לָא. [דף נג ע"א] אִי תֵּימָא דְּלָא אַעְדֵּי (ד"א אִתְעֲדֵי) מִנַּיְיהוּ, אִי הָכֵי אַמַּאי מִית כִּשְׁאָר בְּנֵי נָשָׁא. אִי תֵּימָא דְּאִתְעֲדֵי מִנַּיְיהוּ, אַמַּאי. וְהָא לָא חָטָא. דְּהָא אִיהוּ עִם מֹשֶׁה הֲוָה בְּשַׁעֲתָא דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל. וְאִי תֵּימָא (ד"א ל"ג דְּהָא) דְּלָא קַבֵּיל הַהוּא עִטְרָא בְּטוּרָא דְּסִינַי כְּמָה דְּקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל, אַמַּאי. פְּתַח וַאֲמַר (תהלים יא) כִּי צַדִּיק יי' צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנִימוֹ. הַאי קְרָא אֲמָרוּ בֵּהּ חַבְרַיָּיא מַאי דְּקָאֲמָרוּ. אֲבָל כִּי צַדִּיק יי', צַדִּיק הוּא וּשְׁמֵיהּ צַדִּיק, וּבְגִינֵי כָּךְ צְדָקוֹת אָהֵב. יָשָׁר, אִיהוּ יָשָׁר. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר צַדִּיק וְיָשָׁר. וְעַל דָּא יֶחֱזוּ פָנִימוֹ כָּל בְּנֵי עָלְמָא וְיִתַּקְנוּ אָרְחַיְיהוּ לְמֵיהַךְ בְּאוֹרַח מֵישָׁר כְּדְקָא יָאוֹת. תָּא חֲזֵי כַּד דָּאִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלְמָא לָא דָּן לֵיהּ אֶלָּא לְפוּם רוּבָּן דִּבְנֵי נָשָׁא. וְתָא חֲזֵי כַּד חָב אָדָם בְּאִילָנָא דַּאֲכַל מִנַּיְיהוּ, גָּרַם לְהַהוּא אִילָנָא דְּשָׁרֵי בֵּהּ מוֹתָא לְכָל עָלְמָא. וְגָרִים פְּגִימוּ לְאַפְרָשָׁא אִתְּתָא מִבַּעְלָהּ. וְקָאִים חוֹבָה דְּפְגִימוּ דָּא בְּסִיהֲרָא עַד דְּקָיְימוּ יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְּסִינַי. כֵּיוָן דְּקָיְימוּ יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְּסִינַי אִתְעֲבַר הַהוּא פְּגִימוּ דְּסִיהֲרָא וְקָיְימָא לְאַנְהָרָא תָּדִיר. כֵּיוָן דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל בָּעֶגְלָא, תָּבַת כְּמִלְקַדְמִין סִיהֲרָא לְאִתְפְּגְמָא. וְשָׁלְטָא חִוְיָא בִּישָׁא וְאָחִיד בָּהּ וּמָשִׁיךְ לָהּ לְגַבֵּהּ. וְכַד יָדַע מֹשֶׁה דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל וְאִתְעֲבַר מִנַּיְיהוּ אִנּוּן זַיְינִין קַדִּישִׁין עִלָּאִין, יָדַע וַדַּאי דְּהָא חִוְיָא אָחִיד בֵּהּ בְּסִיהֲרָא לְאַמְשָׁכָא לָהּ לְגַבֵּהּ וְאִתְפְּגִימַת. כְּדֵין אַפִּיק לָהּ לְבַר. וְכֵיוָן דְּקָיְימָא לְאִתְפְּגְמָא אַף עַל גַּב דְּיהוֹשֻׁעַ קָאִים בְּעִטְרָא דְּזַיְינִין דִּילֵיהּ, כֵּיוָן דְּפְגִימוּ שַׁרְיָא בָּהּ וְאִתְהַדְּרַת כְּמָה דְּאִתְפְּגִימַת בְּחוֹבָא דְּאָדָם, לָא יָכִיל בַּר נָשׁ לְאִתְקַיְימָא. בַּר מֹשֶׁה דַּהֲוָה שַׁלִּיט בָּהּ וּמוֹתֵיהּ

הַוָּה בִּסְטְרָא אָחֳרָא עִלָּאָה. וְעַל דָּא לָא הַוָּה רְשׁוּ בָּהּ לְקַיְימָא לִיהוֹשֻׁעַ תְּדִיר וְלָא לְאָחֳרָא. וְעַל כָּךְ אֹהֶל מוֹעֵד קָרֵי לֵיהּ. אֹהֶל דְּהָא שַׁרְיָא בֵּהּ זְמַן קָצִיב לְכָל עָלְמָא. וְעַל דָּא רָזָא דְמִלָּה, אִית יְמִינָא לְעֵילָּא וְאִית יְמִינָא לְתַתָּא. אִית שְׂמָאלָא לְעֵילָּא וְאִית שְׂמָאלָא לְתַתָּא. אִית יְמִינָא לְעֵילָּא בִּקְדֻשָּׁה עִלָּאָה. וְאִית יְמִינָא לְתַתָּא דְּאִיהוּ בִּסְטְרָא אָחֳרָא. אִית שְׂמָאלָא לְעֵילָּא בִּקְדֻשָּׁה עִלָּאָה לְאַתְעָרָא רְחִימוּתָא לְאִתְקַשְׁרָא סִיהֲרָא בַּאֲתַר קַדִּישָׁא לְעֵילָּא לְאִתְנַהֲרָא. וְאִית שְׂמָאלָא לְתַתָּא דְּאַפְרִישׁ רְחִימוּתָא דִּלְעֵילָּא וְאַפְרִישׁ לָהּ מִלְּאִתְנַהֲרָא בְּשִׁמְשָׁא וּלְאִתְקָרְבָא בַּהֲדֵיהּ. וְדָא הוּא סִטְרָא דְּחִוְיָא בִּישָׁא. דְּכַד שְׂמָאלָא דָּא דִּלְתַתָּא אִתְעָרַת כְּדֵין מָשִׁיךְ לָהּ לְסִיהֲרָא וְאַפְרִישׁ לָהּ מִלְּעֵילָּא וְאִתְחַשְׁכַת נְהוֹרָאָה וְאִתְדַּבְּקַת בְּחִוְיָא בִּישָׁא. וּכְדֵין שְׁאִיבַת מוֹתָא לְתַתָּא לְכֹלָּא וְאִתְדַּבְּקַת בְּחִוְיָא וְאִתְרַחֲקַת מֵאִילָנָא דְּחַיֵּיא וְעַל דָּא גָּרִים מוֹתָא לְכָל עָלְמָא. וְדָא הוּא דִּכְדֵין אִסְתַּאֲבַת מַקְדְּשָׁא עַד זְמַן קָצִיב דְּאִתְקַנַּת סִיהֲרָא וְתָבַת לְאַנְהָרָא וְדָא הוּא אֹהֶל מוֹעֵד. וְעַל דָּא יְהוֹשֻׁעַ לָא מִית אֶלָּא בְּעִיטָא שֶׁל נָחָשׁ דָּא דִּכְתִיב וּפְגִים מַשְׁכְּנָא כְּדַקְדְּמֵיתָא. וְדָא הוּא רָזָא דִּכְתִיב (שמות לג) וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל. דְּאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ נַעַר לְתַתָּא לְקַבְּלָא נְהוֹרָא, לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל. כְּמָה דְּאִתְפְּגִים דָּא הָכֵי נָמֵי אִתְפְּגִים דָּא. אַף עַל גַּב דְּזַיְינָא קַדִּישָׁא הַוָּה לֵיהּ. כֵּיוָן דְּאִתְפְּגִים סִיהֲרָא הָכֵי הוּא וַדַּאי לָא אִשְׁתְּזִיב בִּלְחוֹדוֹי מִנַּיהּ מֵהַהוּא גַּוְונָא מַמָּשׁ. תָּא חֲזֵי כְּגַוְונָא דָּא כֵּיוָן דְּחָב אָדָם נָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנַּיהּ אִנּוּן זַיְינֵי אַתְוָון נְהִירִין קַדִּישִׁין דַּאֲעַטַר לֵיהּ קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא. וּכְדֵין דְּחָלוּ וְיִדְעוּ דְּהָא אִתְפַּשְׁטוּ מִנַּיְהוּ הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיֵּדְעוּ כִּי עֲרוּמִים הֵם. בְּקַדְמֵיתָא הֲווֹ מִתְלַבְּשָׁן בְּאִנּוּן כְּתְרֵי יְקָר מְזַיְינִין דְּאִנּוּן חֵירוּ מִכֹּלָּא. כֵּיוָן דְּחָבוּ אִתְפַּשְׁטוּ מִנַּיְהוּ. וּכְדֵין יְדְעוּ דְּהָא מוֹתָא קָרֵי לוֹן. וְיָדְעוּ דְּאִתְפְּשִׁיטוּ מֵחֵירוּ דִּכֹלָּא. וְגָרְמוּ מוֹתָא לוֹן וּלְכָל עָלְמָא[דף נג ע"ב]:

וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְּאֵנָה הָא (לו ב) אוֹקִימְנָא דְּאוֹלִיפוּ כָּל זַיְינֵי חָרְשִׁין וְקוֹסְמִין וַאֲחִידוּ בְּהַאי דְּלְתַתָּא כְּמָה דְּאִתְּמַר. בְּהַהִיא שַׁעֲתָא אִתְגְּרַע זְקִיפוּ וְקוֹמָה דְּאָדָם מֵאָה אַמִּין. וּכְדֵין אִתְעֲבִיד פְּרוֹדָא וְקָאִים אָדָם בְּדִינָא וְאִתְלַטְיָא אַרְעָא וְהָא אוֹקִימְנָא:

וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לָא יְדַעְנָא מָאן עָבֵד תְּרוּכִין לְמָאן. אִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבַד תְּרוּכִין לְאָדָם אִי לָא. אֲבָל מִלָּה אִתְהַפִּיךְ וַיְגָרֶשׁ אֶת, אֶ"ת דַּיְיקָא. וּמָאן גֵּרֵשׁ אֶת, הָאָדָם. הָאָדָם וַדַּאי גֵּרֵשׁ אֶת. וּבְגִין דָּא כְּתִיב וַיְשַׁלְּחֵהוּ יי' אֱלֹהִים מִגַּן עֵדֶן. אַמַּאי וַיְשַׁלְּחֵהוּ, בְּגִין דְּגֵרֵשׁ אָדָם אֶת כְּדְקָאֲמָרָן. וַיַּשְׁכֵּן, אֵיהוּ אַשְׁרֵי לוֹן בַּאֲתַר דָּא דְּאִיהוּ גָּרִים וְסָתִים אוֹרְחִין וּשְׁבִילִין וְאַשְׁרֵי דִּינִין עַל עָלְמָא וְאַמְשִׁיךְ לְוָוטִין מֵהַהוּא יוֹמָא וּלְעֵילָא. וְאֶת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, כָּל אִנּוּן דְּשָׁרְיָין בְּקוֹזְפֵי דִּינִין עַל עָלְמָא, דְּמִתְהַפְּכִין לְגַוְונִין סַגִּיאִין בְּגִין לְאִתְפְּרָעָא מֵעָלְמָא. לְזִמְנִין גּוּבְרִין לְזִמְנִין נָשִׁין לְזִמְנִין אֶשָּׁא מִלַּהֲטָא וּלְזִמְנִין רוּחִין דְּלִית מָאן דְּקָאִים בְּהוּ. וְכָל דָּא לְשַׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים דְּלָא יוֹסִיפוּן לְאַבְאָשָׁא כְּקַדְמֵיתָא. לַהַט הַחֶרֶב, אִנּוּן דְּמִלַּהֲטָן אֶשָּׁא וְקוֹסְטִירִי עַל רָאשֵׁיהוֹן

דְּרַשְׁיעָיָא וְחַיְּיבַיָּא. וּמִתְהַפְּכִין גְּוונִין לְכַמָּה זַיְינִין לְפוּם אָרְחַיְּיהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא. וְעַל דָּא לַהַט כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (מלאכי ג) וְלִהַט אוֹתָם הַיּוֹם הַבָּא וגו' וְהָא אִתְּמַר. הַחֶרֶב דָּא חֶרֶב לַה' כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה לד) חֶרֶב לַה' מְלֵאָה דָּם וגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לַהַט הַחֶרֶב (אַפִּלּוּ) כָּל אִנּוּן קַסְטְרִין דִּלְתַתָּא דְּמִתְהַפְּכִין מִדְּיוֹקְנָא לְדִיוֹקְנָא כְּלְהוֹן מִמַּנָּן עַל עָלְמָא לְאַבְאָשָׁא וּלְאַסְטָאָה לוֹן לְחַיְּיבֵי עָלְמָא דְּעָבְרִין עַל פִּקּוּדֵי דְּמָארֵיהוֹן. תָּא חֲזֵי כֵּיוָן דְּחָב אָדָם אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ כַּמָּה זַיְינִין בִּישִׁין וְכַמָּה גַּרְדִּינֵי נְמוּסִין וְדָחִיל מִכְּלְהוֹ וְלָא יָכִיל לְקַיְּימָא עֲלַיְּיהוּ. שְׁלֹמֹה יָדַע חָכְמְתָא עִלָּאָה וְשַׁוִּי לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִטְרָא דְּמַלְכוּתָא וַהֲווּ דָּחֲלוּ מִנֵּיהּ כָּל עָלְמָא. כֵּיוָן דְּחָב אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ כַּמָּה זַיְינִין בִּישִׁין וְכַמָּה גַּרְדִּינֵי נְמוּסִין וְדָחִיל מִכְּלְהוֹ וּכְדֵין יָכִילוּ לְאַבְאָשָׁא לֵיהּ וּמַה דַּהֲוָה בִּידֵיהּ נְטָלוּ מִנֵּיהּ. וְעַל דָּא בַּמָּה דְּאָזֵיל בַּר נָשׁ וּבְהַהוּא אֹרְחָא דְּאִתְדַּבַּק בֵּיהּ, הָכִי מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ חֵילָא מִמַּנָּא דְּאָזֵיל לְקַבְלֵיהּ. כֵּן אָדָם הֲוָה מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ חֵילָא אָחֳרָא מְסָאֲבָא. דְּסָאִיב לֵיהּ וּלְכָל בְּנֵי עָלְמָא. תָּא חֲזֵי כַּד חָב אָדָם מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ חֵילָא מְסָאֲבָא וְסָאִיב לֵיהּ וּלְכָל בְּנֵי עָלְמָא. וְהַאי הוּא חִוְיָא בִּישָׁא דְּאִיהוּ מְסָאֲבָא וְסָאִיב עָלְמָא. דְּתָנִינָן כַּד אַפִּיק נִשְׁמָתִין מִבְּנֵי נָשָׁא, אִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ גּוּפָא מְסָאֲבָא וְסָאִיב בֵּיתָא. וְסָאִיב לְכָל אִנּוּן דְּמִקָּרְבִין בֵּיהּ. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (במדבר יט) הַנּוֹגֵעַ בְּמֵת וגו'. וְעַל דָּא כֵּיוָן דְּאִיהוּ נָטִיל נִשְׁמָתָא וְסָאִיב גּוּפָא כְּדֵין אִתְיְיהִיב רְשׁוּ לְכָל אִנּוּן סִטְרֵי מְסָאֲבָן לְשַׁרְיָא עֲלוֹי. דְּהָא הַהוּא גּוּפָא אִסְתְּאַב מִסִּטְרָא דְּהַהוּא חִוְיָא בִּישָׁא דְּשַׁרְיָא עֲלוֹי. וְעַל דָּא בְּכָל אֲתַר דְּהַהוּא חִוְיָא בִּישָׁא שָׁאֲרֵי מְסָאֲבָא

לֵיהּ וְאִסְתַּאַב. וְתָא חֲזֵי כָּל בְּנֵי עָלְמָא בְּשַׁעֲתָא דְּנַיְימֵי עַל עַרְסַיְיהוּ בְּלֵילְיָא, וְלֵילְיָא פָּרִישׁ גַּדְפָּהָא עַל כָּל בְּנֵי עָלְמָא טָעֲמֵי טַעֲמָא דְּמוֹתָא. וּמִגּוֹ דְּטָעֲמֵי טַעֲמָא דְּמוֹתָא הַאי רוּחָא מְסָאֲבָא שַׁטְיָא עַל עָלְמָא וְסָאֵיב (עַל) עָלְמָא (ד"א ל"ג בְּגוֹ קַפְטָרָא דִּילֵיהּ) וְשַׁרְיָא עַל יְדוֹי דְּבַר נָשׁ וְאִסְתַּאַב. וְכַד אִתְעַר וְאִתְהַדַּר לֵיהּ נִשְׁמָתֵיהּ, בְּכָל מַה דְּיִקְרַב בִּידוֹי כָּלְהוּ מְסָאֲבֵי, בְּגִין דְּשַׁרְיָא עֲלַיְיהוּ רוּחַ מְסָאֲבָא. וְעַל דָּא לָא יִסַּב בַּר נָשׁ מָנוֹי לְאַלְבָּשָׁא מִמָּאן דְּלָא נָטֵיל יְדוֹי. דְּהָא אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ הַהוּא רוּחַ מְסָאֲבָא וְאִסְתַּאַב. וְאִית לֵיהּ רְשׁוּ לְהַאי רוּחַ מְסָאֲבָא לְשַׁרְיָא בְּכָל אֲתַר דְּאִשְׁתְּכַח רְשִׁימוּ מִסְּטְרֵיהּ. וְעַל דָּא לָא יִטּוֹל יְדוֹי בַּר נָשׁ מִמָּאן דְּלָא נָטֵיל יְדוֹי בְּגִין דְּאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ הַהוּא רוּחַ מְסָאֲבָא וְקַבֵּיל לֵיהּ הַאי דְּנָטַל מַיָּא מִנֵּיהּ וְאִית לֵיהּ רְשׁוּ לְשַׁרְיָא עֲלוֹי [דף נד ע"א] דְּבַר נָשׁ. בְּגִין כָּךְ בָּעֵי בַּר נָשׁ לְאִסְתַּמְרָא בְּכָל סִטְרוֹי מִסִּטְרָא דְּהַאי חִוְיָא בִּישָׁא דְּלָא יִשְׁלוֹט עֲלוֹי. וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעָלְמָא דְּאָתֵי לְאַעְבָּרָא לֵיהּ מֵעָלְמָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (זכריה יג) וְאֶת רוּחַ הַטּוּמְאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ וּכְדֵין כְּתִיב (ישעיה כב) בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וגו':

וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וגו'. רַבִּי אַבָּא פָּתַח וַאֲמַר (קהלת ג) מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ. הַאי קְרָא כַּמָּה גְּוָונִין אִית בֵּיהּ. וְהָכִי הוּא כָּל מִלּוֹי דְּאוֹרַיְיתָא כַּמָּה גְּוָונִין בְּכָל חַד וְחַד וְכָלְהוּ יָאוּת וְהָכִי אִנּוּן. וְכָל אוֹרַיְיתָא מִתְפָּרְשָׁא בְּשִׁבְעִין אַנְפִּין. לָקְבֵיל שִׁבְעִין סִטְרִין

וְשַׁבְעִין עַנְפִּין. וְהָכִי הוּא בְּכָל מִלָּה וּמִלָּה דְּאוֹרַיְתָא. וְכָל מַאי דְּנָפֵיק מִכָּל מִלָּה וּמִלָּה כַּמָּה גַּוְונִין אִתְפַּרְשָׁן מִנַּיְהּ לְכָל סִטְרִין. תָּא חֲזֵי כַּד בַּר נָשׁ אָזִיל בְּאֹרַח קְשׁוֹט, הוּא אָזֵיל לִימִינָא, וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה מֵעִילָּא. וְהַאי רוּחַ סָלִיק בִּרְעוּתָא קַדִּישָׁא לְאִתְאַחֲדָא לְעֵילָּא וּלְאִתְדַּבְּקָא בְּקִדּוּשָׁה עִלָּאָה דְּלָא אִתְעַדֵּי מִנַּיְהּ. וְכַד בַּר נָשׁ אָזִיל בְּאוֹרַח בִּישׁ וְסָטֵי אָרְחוֹי, הוּא אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסָאֲבָא דְּלִסְטַר שְׂמָאלָא, וְסָאִיב לֵיהּ וְאִסְתָּאַב בֵּיהּ. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ויקרא יא) וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָּהֶם וְנִטְמֵתֶם בָּם. אָתָא לְאִסְתָּאֲבָא מְסָאֲבִין לֵיהּ. וְתָא חֲזֵי בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ אָזִיל בְּאֹרַח קְשׁוֹט וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה וְאִתְדַּבֵּיק בֵּיהּ, בְּרָא דְּיוֹלִיד וְיִפּוֹק מִנַּיְהּ לְעָלְמָא, הוּא מָשִׁיךְ עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה עִלָּאָה, וִיהֵא קַדִּישׁ בְּקִדּוּשָׁה דְּמָארֵיהּ. כְּמָה דִּכְתִיב (שם כ) וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדוֹשִׁים וגו׳. וְכַד אִיהוּ אָזֵיל בְּסִטְרָא שְׂמָאלָא, וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסָאֲבָא וְאִתְדְּבַק בֵּיהּ, בְּרָא דְּיִפּוֹק מִנַּיְהּ לְעָלְמָא הוּא אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסָאֲבָא וְיִסְתָּאַב בִּמְסָאֲבוּ דְּהַהוּא סִטְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה. כַּד אִיהוּ בְּאִתְדַּבְּקוּת יְמִינָא סָלְקָא הִיא לְעֵילָּא. וְכַד אִיהוּ בְּאִתְדַּבְּקוּת שְׂמָאלָא הַהוּא סִטְרָא שְׂמָאלָא דְּאִיהוּ רוּחַ מְסָאֲבוּ נָחִית מֵעִילָּא לְתַתָּא וְשַׁוִּי דִּיוּרֵיהּ בְּבַר נָשׁ וְלָא אַעְדֵּי מִנַּיְהּ. וּבְרָא (ומה) דְּאוֹלִיד בַּהֲהוּא (רוח) מְסָאֲבוּ אִיהוּ חֲוֵי בְּרֵיהּ מֵהַהוּא רוּחַ מְסָאֲב דְּאִיהוּ בְּרָא הַהוּא בְּרָא. אָדָם אִתְדַּבַּק בַּהֲהוּא רוּחַ מְסָאֲב וְאִתְתֵּיהּ אִתְדַּבְּקָא בֵּיהּ בְּקַדְמִיתָא וְנָטְלַת וְקַבִּילַת הַהוּא זוּהֲמָא מִנַּיְהּ אוֹלִיד בַּר. הַאי בְּרָא בְּרָא דְּרוּחַ מְסָאֲבָא

אִיהוּ. וְעַל דָּא תְּרִין בְּנִין הֲווֹ. חַד מֵהַהוּא רוּחַ מְסָאֲבָא וְחַד כַּד תָּב אָדָם בְּתִיּוּבְתָּא. וּבְגִינֵי כָךְ הַאי מִסְטְרָא מְסָאֲבָא. (וד"א דָּא) וְהַאי מִסְטְרָא דַּכְיָיא. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְּאַטִּיל נָחָשׁ הַהוּא זוּהֲמָא בָּהּ בְּחַוָּה קַבִּילַת לֵיהּ. וְכַד אִשְׁתַּמַּשׁ עִמָּהּ אָדָם אוֹלִידַת תְּרִין בְּנִין. חַד מֵהַהוּא סִטְרָא מְסָאֲבָא וְחַד מִסִּטְרָא דְּאָדָם. וַהֲוֵי דְּמֵי הֶבֶל בְּדִיוּקְנָא דִּלְעֵילָּא וְקַיִן בְּדִיוּקְנָא דִּלְתַתָּא. וּבְגִין כָּךְ אִתְפְּרָשׁוּ אַרְחַיְיהוּ דָּא מִן דָּא. וַדַּאי קַיִן בְּרָא דְּרוּחַ מְסָאֲבָא הֲוָה דְּאִיהוּ חִוְיָא בִישָׁא. (וְהֶבֶל בְּרָא דְּאָדָם) הֲוָה. וּבְגִין דְּקַיִן אִתָּא מִסִּטְרָא דְּמַלְאַךְ הַמָּוֶת קָטִיל לֵיהּ לַאֲחוֹי. וְהוּא בְּסִטְרָא דִּילֵיהּ. וּמִנַּיהּ כָּל מְדוֹרִין בִּישִׁין וּמַזִּיקִין וְשֵׁדִין וְרוּחִין אַתְיָין לְעָלְמָא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי קַיִן קַיְינָא דְּמְדוֹרִין בִּישִׁין דְּאָתוֹ מִסִּטְרָא דְּמְסָאֲבָא לְעָלְמָא. וּלְבָתַר אַיְיתִיאוּ קָרְבָּנָא. דָּא אַקְרִיב מִסִּטְרָא דִּילֵיהּ וְדָא אַקְרִיב מִסִּטְרָא דִּילֵיהּ. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה וגו׳. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, מַאי מִקֵּץ יָמִים, דָּא הוּא קֵץ כָּל בָּשָׂר. וּמָאן אִיהוּ דָּא מַלְאַךְ הַמָּוֶת. וְקַיִן מֵהַהוּא קֵץ יָמִים אַיְיתִי קָרְבָּנָא. דַּייְקָא דְּקָאָמַר מִקֵּץ יָמִים וְלָא אָמַר מִקֵּץ יָמִין. וּבְגִין כָּךְ כְּתוּב בְּדָנִיֵּאל (דניאל יב) וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ וְתַעֲמוֹד לְגוֹרָלְךָ. אָמַר לָהּ לְקֵץ הַיָּמִים אוֹ לְקֵץ הַיָּמִין. אָמַר לָהּ לְקֵץ הַיָּמִין. [דף נד ע"ב] וְקַיִן מִקֵּץ הַיָּמִים אַיְיתִי:

וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר וּמִפְּרִי הָעֵץ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִפְּרִי הָאֲדָמָה כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה ג) אוֹי לְרָשָׁע רָע כִּי גְמוּל יָדָיו וגו׳. (כִּי פְּרִי

מַעֲלֵיהֶם יֹאכְלוּ. פְּרִי מַעֲלֵיהֶם יֹאכְלוּ דָּא מַלְאַךְ הַמָּוֶת יֹאכְלוּ) גְּמוּל יָדָיו דָּא מַלְאַךְ הַמָּוֶת. יֵעָשֶׂה לוֹ דְּאִתְמְשַׁךְ] עֲלַיְיהוּ וְיִתְדַּבַּק בְּהוֹ לְקָטְלָא לוֹן וּלְסָאבָא לוֹן. וְעַל דָּא קַיִן אַקְרִיב מִסְּטָרָא דִּילֵיהּ. וְהֶבֶל הֵבִיא גַּם הוּא מִבְּכוֹרוֹת לְאַסְגָּאָה סִטְרָא עִלָּאָה דְּאַתְיָא מִסִּטְרָא קַדִּישָׁתָא (נ"א מִסִּטְרָא קַדִּישָׁא). וּבְגִינֵי כָךְ וַיִּשַׁע יי' אֶל הֶבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ וְאֶל קַיִן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה. לָא קַבִּיל לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד. וַיִּפְּלוּ פָּנָיו דְּהָא לָא אִתְקַבִּילוּ אַנְפּוֹי אִנּוּן אַנְפִּין דְּסִטְרוֹי וְקַבִּיל לֵיהּ לְהֶבֶל. וּבְגִינֵי כָךְ כָּתוּב וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה. בַּשָּׂדֶה דָּא אִתְּתָא [וְעַל דָּא קָם וְקָטְלֵיהּ לֵיהּ. דְּהָא מִסִּטְרָא דָּא יָרִית לְקָטְלָא]. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (דברים כב) כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָהּ, וְקַיִן קָנֵי עַל נוּקְבָא יְתֵירָה דְּאִתְיְלִידַת עִם הֶבֶל דִּכְתִיב וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת וְהָא אִתְּמַר:

הֲלֹא אִם תֵּיטִיב שְׂאֵת כְּמָה דְּאִתְּמַר. אֲבָל שְׂאֵת כְּדְאָמַר רַבִּי אַבָּא שְׂאֵת תִּסְתַּלַּק לְעֵילָּא וְלָא תֵּיחוֹת לְתַתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי הַאי מִלָּה הַשְׁתָּא אִתְּמַר וְיָאוּת הוּא. אֲבָל הָכֵי שְׁמַעְנָא שְׂאֵת יִסַּלַּק מִינָּךְ וְיִשְׁבּוֹק לָךְ אִתְדַּבְּקוּתָא דָּא דְּרוּחַ מְסָאֲבָא. וְאִי לָא לַפֶּתַח חַטָּאת רוֹבֵץ. מַאי לַפֶּתַח דָּא דִּינָא עִלָּאָה דְּאִיהוּ פִּתְחָא דְּכֻלָּא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (תהלים קיח) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק. חַטָּאת רוֹבֵץ הַהוּא סִטְרָא דְּאִתְדַּבְּקַת בֵּהּ וְאִתְמַשְׁכַת עֲלָךְ יְהֵא נָטִיר לָךְ לְאִתְפְּרָעָא מִנָּךְ כְּתַרְגּוּמָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזֵי בְּשַׁעֲתָא דְּקָטִיל קַיִן לְהֶבֶל, לָא הֲוָה יָדַע הֵיךְ נָפִיק [ד"א יַפִּיק] נִשְׁמָתֵיהּ מִנֵּיהּ. וַהֲוָה נָשִׁיךְ לֵיהּ בְּשִׁינֵּיהּ כְּחִוְיָא. וְהָא אוֹקְמוּהָ

חַבְרַיָּא. בֵּה שַׁעֲתָא לַייט לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַהֲוָה אָזֵיל לְכָל סִטְרֵי עָלְמָא, וְלָא הֲוָה אֲתַר דְּמִקַּבֵּל לֵיהּ. עַד דְּאַטְפַּח עַל רֵישֵׁיהּ וְתָב קַמֵּי מָארֵיהּ. וְקַבִּילַת לֵיהּ אַרְעָא בְּמָדוֹרָא לְתַתָּא. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר אַרְעָא קַבִּילַת לֵיהּ לְמֵיהַךְ בָּהּ דִּכְתִיב וַיָּשֶׂם יי׳ לְקַיִן אוֹת. רַבִּי יִצְחָק אָמַר לָאו הָכִי. אֶלָּא לְתַתָּא קַבִּילַת לֵיהּ אַרְעָא בְּמָדוֹרָא חָדָא דְּתִתְחוֹתָהּ דִּכְתִיב הֵן גֵּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה גּוֹרֵשׁ. אֲבָל לְתַתָּא לָא גּוֹרֵשׁ. וּבְאָן אֲתַר קַבִּילַת לֵיהּ אַרְעָא, בְּאַרְקָא. וְכָל אִנּוּן דְּדַיְירֵי תַּמָּן עֲלֵיהוֹן כְּתִיב (ירמיה י׳) יֹאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִתְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה. וְתַמָּן שַׁוֵּי מְדוֹרֵיהּ. וְהַיְינוּ דִּכְתִיב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קִדְמַת עֵדֶן.

וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵהָהִיא שַׁעֲתָא דְּקָטִיל קַיִן לְהֶבֶל, דְּאִתְפְּרַשׁ [ד״א אִתְפְּרַשׁ] אָדָם מֵאִתְּתֵיהּ. תְּרֵין רוּחִין נוּקְבִין הֲווֹ אַתְיָין וּמִזְדַּוְוגָן עִמֵּיהּ, וְאוֹלִיד רוּחִין וְשֵׁדִין דְּשָׁאטָן בְּעָלְמָא. וְלָא תְּקַשֵּׁי לָךְ הַאי. דְּהָא בַּר נָשׁ כַּד אִיהוּ בְּחֶלְמֵיהּ אַתְיָין רוּחִין נוּקְבִין וְחַיְיכָן עִמֵּיהּ וּמִתְחַמְּמָן מִנֵּיהּ וְאוֹלִידִין לְבָתַר. וְאִלֵּין אִקְרוֹן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם. וְלָא מִתְהַפְּכָן אֶלָּא לְדִיוּקְנֵי בְּנֵי

תּוֹסֶפְתָּא

כֵּיוָן דַּאֲמַר קַיִן גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂא, מָחַל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פַּלְגוּ מֵעוֹנְשֵׁיהּ. בְּגִין דְּגָזַר עָלֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא וַאֲמַר לֵיהּ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ וְהַשְׁתָּא אִשְׁתָּאַר בְּנוֹד בִּלְחוֹדוֹי. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי ה׳ וגו׳. כְּלוֹמַר דְּכַד נָפַק מִן קֳדָם ה׳, הֲוָה בְּגִין לְמֶהֱוֵי נָד בְּאַרְעָא וְלָא נָע. וְעוֹד אֲמָרוּ כַּד נָפַק קַיִן מִן קֳדָם ה׳, אֲמַר לוֹ אָדָם בְּרִי מָה אִתְעֲבִיד עַל דִּינָךְ. אֲמַר לוֹ קַיִן אַבָּא כְּבָר

אִתְבַּשְׂרִית דְּמְחַל לִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּנוֹד בִּלְחוֹדוֹי. אֲמַר בְּרֵישָׁא. וְעַל דָּא כְּתִיב לוֹ הֵיאַךְ הוּא. אֲמַר לוֹ בְּגִין בְּשִׁלְמֹה (שמואל ב ז) וְהוֹכַחְתִּיו דְּתָבִית וְאוֹדִית קַמֵּיהּ. אֲמַר בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם וְכִי דִּין הוּא רַב וְתַקִּיף אָדָם. וַאֲפִלּוּ כְּהַאי גַּוְונָא חֵילָא דְתִשּׁוּבָה וַאֲנָא לָא רוּחִין דְּכוּרִין אַתְיָין לְנַשְּׁאִי יְדִיעַת. שְׂרָא לְשַׁבְּחָא לְמָרֵיהּ עָלְמָא וּמִתְעַבְּרָן מִנַּיְהוּ [נְשֵׁי וְלָאוֹדָאָה לֵיהּ פְּתַח וַאֲמַר עָלְמָא] וְאוֹלִידָן רוּחִין. (תהלים צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם וְכָלְהוֹן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לַה'. אִקְרוֹן. בָּתַר מְאָה וּתְלָתִין כְּלוֹמַר טוֹב לְשַׁבָּחָא וְלַאֲתָבָא שְׁנִין אִתְלַבַּשׁ אָדָם [דף נה ע"א] וְלָאוֹדָאָה קַמֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ בְּקִינוּיָא וְאִתְחַבַּר בְּאִתְּתֵיהּ הוּא, עַד כָּאן: וְאוֹלִיד בַּר וּקְרָא שְׁמֵיהּ שֵׁ"ת. רָזָא דְּסוֹפָא דְּאַתְוָון (עד כאן תוספתא)

בְּקִיטְרֵי גְּלִיפָן. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רָזָא דְּרוּחָא דְּאִתְאַבִּיד דְּאִתְלַבַּשׁ בְּגוּפָא (דְּאַרְעָא) אָחֳרָא בְּעָלְמָא הָדָא הוּא דִּכְתִיב כִּי שָׁת לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל. וַאֲמַר רַבִּי יְהוּדָה כְּתִיב וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ (עי' בסי' ט) כְּצַלְמוֹ מַשְׁמַע דִּבְנִין אָחֳרָנִין לָא הֲווֹ (בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וּמִלָּה דָּא הוּא) בִּדְיוֹקְנָא דִילֵיהּ. וְדָא בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ בְּתִיקוּנָא דְּגוּפָא וּבְתִיקוּנָא דְּנַפְשָׁא בְּאַרַח מֵישָׁר. (נ"א וּמִלָּה דָּא הוּא כְּמָה דְּאִתְּמַר. וַאֲמַר רַבִּי אַבָּא מִשְּׁמֵיהּ דְּרַבִּי יֵיסָא) כְּמָה דַּאֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן מִשְּׁמֵיהּ דְּרַב יֵיבָא סָבָא בְּנִין אָחֳרָנִין בְּאִתְדַּבְּקוּתָא דְּזוּהֲמָא דְּנָחָשׁ וְהַהוּא דְּרָכִיב בֵּיהּ דְּאִיהוּ סַמָאל הֲווֹ. וּבְגִינֵי כָךְ לָא הֲוָה בִּדְיוֹקְנָא דְּאָדָם. וְאִי תֵּימָא הָא אֲמַרְתְּ דְּהֶבֶל מִסִּטְרָא אָחֳרָא הֲוָה. הָכֵי הוּא. אֲבָל תַּרְוַוייהוּ לָא הֲווֹ בִּדְיוֹקְנָא

דִּלְתַתָּא. אֲמַר (ד"א ליה) רַבִּי יוֹסֵי וְהָא כְתִיב וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן. וְלָא [ד"א אֲמַר לָהּ הָכֵי הוּא. אֲבָל תַּרְוַויְהוּ לָא הֲווֹ בִּדְיוּקְנֵיהּ. דִּלָּא] כְתִיב וַיּוֹלֶד אֶת קַיִן. וַאֲפִלּוּ בְּהֶבֶל לָא כְתִיב וַיּוֹלֶד אֶלָּא וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל. וְדָא הוּא רָזָא דִּמְלָה. אֲבָל בְּהַאי מַה כְּתִיב, וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אֲמַר מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין אִתְפְּרַשׁ אָדָם מֵאִתְּתֵיהּ. וְכָל אִנּוּן מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין הַוָּה אוֹלִיד רוּחִין וְשֵׁדִין בְּעָלְמָא. בְּגִין הַהוּא חֵילָא דְּזוּהֲמָא דַּהֲוָה שָׁאֵיב בֵּהּ. כֵּיוָן דַּחֲסִיל מִנֵּיהּ הַהוּא זוּהֲמָא, תָּב וְקַנֵּי דְּאַעֲדֵי לְאִנְתְּתֵיהּ וְאוֹלִיד בַּר. כְּדֵין כְּתִיב וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ. תָּא חֲזֵי כָּל בַּר נָשׁ דַּאֲזֵיל לְסָטַר שְׁמָאלָא וְסָאֵיב אָרְחוֹי, כָּל רוּחֵי מְסָאֲבֵי מָשְׁכִין עַל גַּרְמֵיהּ וְרוּחַ מְסָאֲב אִתְדַּבַּק בֵּהּ וְלָא אַעֲדֵי מִנֵּיהּ. וְאִתְדַּבְּקוּתָא (דיליה) דְּהַהוּא רוּחָא מְסָאֲב הֲוֵי בְּהַאי בַּר נָשׁ וְלָא בְּאָחֳרָא. וּבְגִינֵי כָךְ אִתְדַּבְּקוּתָא דִּלְהוֹן לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּאִנּוּן דְּמִתְדַּבְּקִין בֵּהּ. זַכָּאִין אִנּוּן צַדִּיקַיָּא דְּאָזְלֵי בְּאָרַח מֵישָׁר וְאִנּוּן זַכָּאֵי קְשׁוֹט וּבְנֵיהוֹן זַכָּאִין בְּעָלְמָא וַעֲלַייהוּ כְּתִיב (משלי ב) כִּי יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ אָרֶץ. אֲמַר רַבִּי חִיָּיא מַאי דִּכְתִיב וַאֲחוֹת תּוּבַל קַיִן נַעֲמָה. מַאי אִירְיָא הָכָא דְּקָאֲמַר קְרָא דִּשְׁמָהּ נַעֲמָה. אֶלָּא בְּגִין דְּטָעַיִין בְּנֵי נָשָׁא אֲבַתְרָהּ וַאֲפִלּוּ רוּחִין וְשֵׁדִין. רַבִּי יִצְחָק אֲמַר אִנּוּן בְּנֵי הָאֱלֹהִים עֲזָא וַעֲזָאֵל טָעוּ בַּתְרָהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אֲמַר אִמָּן שֶׁל שֵׁדִים הֲוַת. דְּמִסְטְרָא דְּקַיִן נָפְקַת. וְהִיא אִתְמַנַּת עַל לֵילְיָא (עם לילית) בְּאַסְפָּרָה דְּרַבְיֵי. אֲמַר לֵיהּ רַבִּי אַבָּא וְהָא אֲמַר מַר דְּהִיא אִתְמַנַּת לְחַיְיכָא בִּבְנֵי נָשָׁא. אֲמַר לָהּ הָכֵי הוּא וַדַּאי דְּהָא אִיהִי אַתְיַית וְחַיְיכַאת בֵּהּ בִּבְנֵי נָשָׁא, וּלְזִמְנִין דְּאוֹלִידַת

נדפס לזכות
הילדה
מלכה בת
רעות תחי׳
שזכות לימוד התורה תגן
בעדה שתזכה לרפואה
שלימה ברנ״ב אבריה
ושס״ה גידיה במהרה
בתוך שאר חולי עמו
ישראל, אמן

בס"ד

לוח זמני היום לאופק אומאן יצ"ו - לימי קיבוץ ראש השנה תשפ"ה לפ"ק

יום לשבוע	יום לחודש	פרשה	חצות הלילה	עלות השחר	טלית ותפילין	נץ החמה במישור	סוף זמן קר"ש מג"א א'	סוף זמן קר"ש מג"א ב'	סוף זמן קר"ש גר"א	סוף זמן תפילה גר"א	חצות היום	מנחה גדולה	מנחה קטנה	פלג המנחה גר"א	שקיעת החמה בגובה	צאת * הכוכבים בינונים 6.5°	צאת ** הכוכבים קטנים 8.5°	72 דק'	למניין
שני	כ' אלול		1:31	5:13	5:43	6:47	8:47	9:01	9:49	10:49	12:51	1:22	4:23	5:39	6:54	7:29	7:41	8:06	23
שלישי	כ"א אלול		1:29	5:15	5:44	6:49	8:47	9:02	9:49	10:49	12:51	1:21	4:22	5:37	6:52	7:27	7:39	8:04	24
רביעי	כ"ב אלול		1:27	5:16	5:46	6:50	8:48	9:03	9:50	10:50	12:51	1:21	4:21	5:35	6:50	7:25	7:37	8:02	25
חמישי	כ"ג אלול		1:25	5:18	5:47	6:52	8:49	9:03	9:50	10:50	12:50	1:21	4:19	5:33	6:47	7:23	7:35	8:00	26
שישי	כ"ד אלול	הדלקת הנרות 6:05	1:23	5:19	5:49	6:53	8:49	9:04	9:51	10:50	12:50	1:20	4:18	5:32	6:45	7:21	7:33	7:58	27
שבת	כ"ה אלול	**נצבים וילך** צאהש"ש 7:31 ר"ת 7:56	1:21	5:21	5:50	6:55	8:50	9:05	9:51	10:50	12:50	1:20	4:16	5:30	6:43	7:19	7:31	7:56	28
ראשון	כ"ו אלול	אש' משכימין לסליחות	1:19	5:23	5:52	6:56	8:50	9:05	9:52	10:51	12:49	1:20	4:15	5:28	6:41	7:16	7:29	7:54	29
שני	כ"ז אלול		1:16	5:24	5:53	6:58	8:51	9:06	9:53	10:51	12:49	1:19	4:14	5:26	6:39	7:14	7:27	7:51	30
שלישי	כ"ח אלול		1:14	5:26	5:55	6:59	8:52	9:06	9:53	10:51	12:49	1:19	4:12	5:25	6:37	7:12	7:24	7:49	1
רביעי	כ"ט אלול	הדלקת הנרות 5:55	1:12	5:27	5:56	7:00	8:52	9:07	9:54	10:52	12:48	1:19	4:11	5:23	6:35	7:10	7:22	7:47	2
חמישי	א' תשרי	**א' דראש השנה**	1:10	5:29	5:58	7:02	8:53	9:08	9:54	10:52	12:48	1:18	4:10	5:21	6:33	7:08	7:20	7:45	3
שישי	ב' תשרי	**ב' דראש השנה**	1:08	5:30	5:59	7:03	8:54	9:08	9:55	10:52	12:48	1:18	4:08	5:20	6:31	7:06	7:18	7:43	4
שבת	ג' תשרי	**האזינו שובה** צאהש"ש 7:18 ר"ת 7:43	1:06	5:32	6:00	7:05	8:54	9:09	9:55	10:52	12:47	1:18	4:07	5:18	6:29	7:04	7:16	7:41	5
ראשון	ד' תשרי	צום גדלי' צאת הצום 7:02	1:04	5:33	6:02	7:06	8:55	9:09	9:56	10:53	12:47	1:18	4:06	5:16	6:27	7:02	7:14	7:39	6
שני	ה' תשרי		1:02	5:35	6:03	7:08	8:55	9:10	9:57	10:53	12:47	1:17	4:04	5:14	6:24	7:00	7:12	7:37	7
שלישי	ו' תשרי		1:00	5:36	6:05	7:09	8:56	9:11	9:57	10:53	12:47	1:17	4:03	5:13	6:22	6:58	7:10	7:35	8
רביעי	ז' תשרי		12:58	5:38	6:06	7:11	8:57	9:11	9:58	10:54	12:46	1:17	4:02	5:11	6:20	6:56	7:08	7:33	9
חמישי	ח' תשרי		12:56	5:39	6:08	7:12	8:57	9:12	9:58	10:54	12:46	1:16	4:01	5:09	6:18	6:54	7:06	7:31	10
שישי	ט' תשרי	הדלקת הנרות 5:36	12:54	5:41	6:09	7:14	8:58	9:13	9:59	10:54	12:46	1:16	3:59	5:08	6:16	6:52	7:04	7:29	11
שבת	י' תשרי	**יום כיפור** צאהש"ש 7:02 ר"ת 7:27	12:52	5:42	6:11	7:15	8:59	9:13	10:00	10:55	12:45	1:16	3:58	5:06	6:14	6:50	7:02	7:27	12
ראשון	י"א תשרי	שם ה'	12:50	5:44	6:12	7:17	8:59	9:14	10:00	10:55	12:45	1:16	3:57	5:05	6:12	6:48	7:00	7:25	13

* לעניני דרבנן וצאת התענית כמבואר בשו"ע ומ"ב סי' רס"א וביו"ד רס"ב ועוד ** לק"ש של ערבית ושאר דאוריתא כמ"ש בשו"ע ומ"ב סי' רל"ה ורצ"ג

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת האזינו

יום **ראשון**	**כן** 29	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא צ"ו **ירושלמי:** יומא י"ח **תוספתא:** נגעים ז **נ"ך:** דברי הימים ב א **משניות:** שקלים א **זהר:** חלק א עמ' רלט-רמ	**א' דסליחות** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:19 | **חצות היום** ..... 12:28 **נץ החמה** ..... 6:31 | **שקיעה** ..... 6:24 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:44 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:37 **סו"ז קר"ש - גר"א** 9:30
יום **שני**	**כז** 30	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא צ"ז **ירושלמי:** יומא י"ט **תוספתא:** נגעים ח **נ"ך:** דברי הימים ב ב **משניות:** שקלים ב **זהר:** חלק א עמ' רמא-רמב	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:19 | **חצות היום** ..... 12:28 **נץ החמה** ..... 6:32 | **שקיעה** ..... 6:23 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:45 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:36 **סו"ז קר"ש - גר"א** 9:30
יום **שלישי**	**כח** 1	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא צ"ח **ירושלמי:** יומא כ' **תוספתא:** נגעים ט **נ"ך:** דברי הימים ב ג **משניות:** שקלים ג **זהר:** חלק א עמ' רמג-רמד	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:20 | **חצות היום** ..... 12:28 **נץ החמה** ..... 6:32 | **שקיעה** ..... 6:21 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:45 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:34 **סו"ז קר"ש - גר"א** 9:30
יום **רביעי**	**כט** 2	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא צ"ט **ירושלמי:** יומא כ"א **תוספתא:** פרה א **נ"ך:** דברי הימים ב ד **משניות:** שקלים ד **זהר:** חלק א עמ' רמה-רמו	**ערב ראש השנה, עירוב תבשילין** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:21 | **חצות היום** ..... 12:27 **נץ החמה** ..... 6:33 | **שקיעה** ..... 6:20 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:45 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:33 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:30 **הדלקת נרות** (40 דק'): **5:40** (20 דק'): **6:00**
יום **חמישי**	**א** 3	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא ק' **ירושלמי:** יומא כ"ב **תוספתא:** פרה ב **נ"ך:** דברי הימים ב ה **משניות:** שקלים ה **זהר:** חלק א עמ' רמז-רמח	**א' דראש השנה** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:21 | **חצות היום** ..... 12:27 **נץ החמה** ..... 6:34 | **שקיעה** ..... 6:19 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:45 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:32 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:30 **הדלקת נרות ברבינו תם: 7:32**
יום **ששי**	**ב** 4	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא ק"א **ירושלמי:** יומא כ"ג **תוספתא:** פרה ג **נ"ך:** דברי הימים ב ו **משניות:** שקלים ו **זהר:** חלק א עמ' רמט-רנ	**ב' דראש השנה** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:22 | **חצות היום** ..... 12:27 **נץ החמה** ..... 6:34 | **שקיעה** ..... 6:17 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:45 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:30 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:30 **הדלקת נרות** (40 דק'): **5:37** (20 דק'): **5:57**
שב"ק	**ג** 5	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא ק"ב **ירושלמי:** יומא כ"ד **תוספתא:** פרה ד **נ"ך:** דברי הימים ב ז **משניות:** שקלים ז **זהר:** חלק א עמ' רנא-רנב	**שבת קודש פרשת האזינו, שבת שובה** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:23 | **חצות היום** ..... 12:26 **נץ החמה** ..... 6:35 | **שקיעה** ..... 6:16 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:46 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:29 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:31 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 7:29**

מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה - כָּל הַשָּׁנָה שֶׁלּוֹ הוֹלֶכֶת בְּצוּרָה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)